

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/143/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114233857
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8114233857.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Diany Vlčkovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, XXX XX S., o zaplatenie 67,74 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 15C/50/2015 - 92 zo dňa 13.06.2017, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

N e p r i z n á v a stranám náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

I. Obsah napadnutého rozhodnutia

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zamietol žalobu. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 67,74 Eur s úrokom vo výške 28 % z dlžnej sumy od 23.12.2014 do zaplatenia, ako ja náhrady trov konania. So žalovaným uzavrel dňa 31.10.2013 zmluvu č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej pre žalovaného ako majiteľa účtu zriadil a viedol bežný účet. V dôsledku porušenia zmluvy žalobca dňa 02.12.2014 odstúpil od zmluvy a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy. Aktuálny záväzok žalovaného pozostáva z istiny vo výške 67,43 Eur a úroku 0,31 Eur. Súd citoval ust. § 48, § 52, § 53 ods. 1,2,3,5, § 54, Občianskeho zákonníka, § 708 ods. 1, 2, § 710 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, § 9 ods. 2, § 10 ods. 1, § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu dňa 31.10.2013 o zriadení účtu, vydaní a používaní platobnej karty, poskytovaní služieb elektronického bankovníctva, na základe ktorej sa žalobca zaviazal zriadiť a viesť účet žalovanému, neobsahuje zákonom vyžadované obligatórne náležitosti. Žalobca nepreukázal zmluvné dojednanie medzi bankou a spotrebiteľom, zaväzujúce spotrebiteľa platiť úroky a poplatky, ktoré boli vykonané na ľarchu jeho účtu. Pokiaľ mal nárok žalobcu vyplývať zo všeobecných obchodných podmienok a zo sadzobníka poplatkov, tieto neboli výsledkom individuálneho dojednania zmluvných strán, preto ich od spotrebiteľa nemožno požadovať. Dodávateľ by sa tak domáhal nárokov z neprijateľných zmluvných podmienok, čo je neprípustné. Žalobca využil ustanovenie všeobecných obchodných podmienok a od zmluvy odstúpil, z dôvodu debetného zostatku. Keďže sa jedná o spotrebiteľský zmluvný vzťah, je potrebné postupovať v súlade s ust. § 54 v spojení s ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje od počiatku a zmluvné strany sú povinné navzájom vrátiť si vykonané plnenia podľa zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia. Žalobca môže požadovať len vrátenie súm, ktoré poskytol žalovanému pri povolenom

prečerpaní peňažných prostriedkov. Žalobca však počas trvania zmluvy neposkytol žiadne plnenie, resp. z výsledkov vykonaného dokazovania to nevyplývalo, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu strán vo veci. Neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko na ňu nemá právo. Úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli, preto mu ich náhrada nebola priznaná.

II. Obsah odvolania žalobcu

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že si uplatňuje nárok z titulu tzv. prekročenia v zmysle § 18 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu vzniku prekročenia. Mal za to, že zverejnením vývesiek úrokových sadziieb na webovom sídle žalobcu je splnená povinnosť v zmysle § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon nevyžaduje uvedenie úrokovej sadzby v zmluve o účte, preto je zamietnutie nároku na úrok nedôvodné. Zákon o platobných službách výslovne nestanovuje, že poplatky za poskytovanie služieb musia byť individuálne dojednané. Žalobca poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 zo dňa 09.11.2016, z ktorého vyplýva, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sú povinnou náležitosťou zmluvy, avšak nemusia byť nevyhnutne v samotnom texte úverovej zmluvy, ale časť z nich môže byť obsiahnutá aj v obchodných podmienkach alebo sadzobníku, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy a klienta zaväzujú, aj pokiaľ ich nepodpisal. Nie je teda daný dôvod na nepriznanie poplatkov súvisiacich s vedením platobného účtu žalovaného. V zmysle § 48 Občianskeho zákonníka v spojení s bodom 3.11.5 písm. b) všeobecných obchodných podmienok zmluva o bežnom účte zanikne ku dňu doručenia odstúpenia. Klient a banka si v zmysle bodu 3.11.6 všeobecných obchodných podmienok musia navzájom pred zánikom zmluvy vysporiadať svoje vzájomné záväzky z nej vyplývajúce. Finančnou službou, ktorú banka klientovi poskytovala, je vedenie platobného účtu a služba umožnenia prekročenia. Za poskytnuté služby má veriteľ nárok na odplatu, ktorá je tvorená poplatkom za vedenie účtu a poplatku za prostriedky poskytnuté formou prekročenia. Odplatom za úver formou prekročenia sú práve dohodnuté zmluvné úroky. Zmluva o bežnom účte je zmluvným typom upraveným v Obchodnom zákonníku, v zmysle ktorého účinky odstúpenia od zmluvy nastávajú ex nunc. V prípade zániku zmluvy od počiatku by došlo k vzniku absurdnej situácii, kedy by nebolo možné vysporiadať platobné operácie vykonané na danom účte. Banka by nemala nárok na zaplatené poplatky spojené s vedením platobného účtu a poskytovaním služieb viazaných na tento účet. Klient by bol povinný vrátiť úroky pripísané na účet z jeho zostatku. Žalobca vzhľadom na podané odvolanie v časti zamietnutého nároku, napáda aj výrok o náhrade trov konania a žiada priznať ich náhradu v rozsahu 100%. Navrhol rozhodnutie v napadnutom rozsahu zmeniť, vyhovieť žalobe v plnom rozsahu, zaviazat' žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň priznať žalobcovi náhradu trov konania, aj odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

III. Hodnotenie odvolacieho súdu

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok ďalej len C.s.p.) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 C.s.p., vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 C.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

4. Úlohou odvolacieho súdu bolo zistiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

5. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne ustálil, že na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.10.2013 vznikol medzi sporovými stranami spotrebiteľský právny vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať všetky ustanovenia vzťahujúce sa na ochranu spotrebiteľa v zmysle ust. § 52

ods.1 Občianskeho zákonníka a nasl., ako aj smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

6. Len na potvrdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie, je potrebné uviesť, že základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52. Podľa tohto ustanovenia spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania, alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti

7. Na predmetnú zmluvu sa zároveň vzťahuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ). Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimku netvorí ani zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu lex specialis, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka. Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Účelom uvádzania zákonom stanovených náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je zabezpečiť spotrebiteľovi dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú.

8. V zmysle ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ust. Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Podľa ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa zmluva v dôsledku odstúpenia od nej zrušuje s účinkami od počiatku, ex tunc, a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že dojednanie o neskoršom momente zrušenia zmluvy, v dôsledku odstúpenia od zmluvy, bolo inkorporované v rámci ustanovení všeobecných obchodných podmienok. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že akékoľvek dojednanie, ktorým dochádza k rozšíreniu záväzkov spotrebiteľa, popri vzájomnej reštitučnej povinnosti, postavenie spotrebiteľa zhoršuje, preto jeho aplikácia neprichádza do úvahy. Súd prvej inštancie správne právne ustálil, že v dôsledku odstúpenia od zmluvy zo dňa 02.12.2014 došlo k zrušeniu zmluvy s účinkami ex tunc, teda od počiatku.

9. K nároku žalobcu na zaplatenie úrokov a poplatkov odvolací súd uvádza, že v zmysle ust. § 298 ods. 1, ods. 2 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu vyslovene uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch, súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

10. Na uvedenú právnu úpravu nadväzuje úprava obsiahnutá v ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ukladajúca konkrétne povinnosti žalobcovi ako poskytovateľovi úveru. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými

spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

11. Vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9C 113/2015, bolo právoplatne rozhodnuté o určení neprijateľnosti a zároveň neplatnosti zmluvnej podmienky uvedenej vo Všeobecných obchodných podmienkach žalobcu s rovnakým významom ako v prejednávanom spore. V tomto inom konaní sa právoplatne rozhodlo o zamietnutí žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie úroku vo výške 28 % ročne pri nepovolenom prečerpaní s poukazom na neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky.

12. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 11.05.2017 č.k. 9Csp/170/2016 - 63 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.12.2017 č.k. 7Co/99/2017 - 81 bola pre svoju neprijateľnosť za neplatnú určená zmluvná podmienka umožňujúca vznik nepovoleného prečerpania bežného účtu pri zúčtovaní poplatkov a ukladajúca majiteľovi účtu povinnosť platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby pri nepovolenom prečerpaní.

13. Ak Občiansky zákonník v ust. § 53a ods. 1 ukladá dodávateľovi povinnosť zdržať sa používania konkrétnej podmienky, ktorá bola vyhlásená za neplatnú pre jej neprijateľnosť, alebo ak z takejto podmienky dodávateľovi nebolo priznané plnenie, dodávateľ nie je oprávnený domáhať sa, a to ani v súdnom konaní plnenia vyplývajúceho z neprijateľných podmienok voči všetkým spotrebiteľom. Zákonnému pojmu zdržať sa používania bez akýchkoľvek pochybností zodpovedá i povinnosť dodávateľa neuplatňovať si plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, keď podanú žalobu v celom rozsahu zamietol.

14. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 C.s.p..

15. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p.. V odvolanom konaní bol vzhľadom na nedôvodnosť podaného odvolania žalobcu, úspešný žalovaný, preto mu prislúcha nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z obsahu súdneho spisu je však zrejmé, že žalovanému v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli, preto mu ich náhrada nebola priznaná.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 C.s.p., v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).